

Startnotitie

*Verkenningstudie naar het toekomstperspectief
van de Harmelerwaard*

Beleidsproduct: *Verkenningstudie toekomstperspectief voor het
glastuinbouwgebied Harmelerwaard in opdracht van
gemeente Woerden en provincie Utrecht*

Ambtelijk opdrachtgever: *Jethro Michel*

Bestuurlijk opdrachtgever: *het college van B&W, vertegenwoordigd door heer T.H.D.
de Weger, wethouder ruimtelijke ordening en
omgevingswet*

Projectleider: *Jurriën de Jong, strategisch procesmanager abcnova*

Inhoud:

1. Aanleiding en huidige situatie
2. Gewenste situatie en urgentie
3. Beleidsopdracht
4. Globale aanpak
5. Participatie en communicatieplan
6. Organisatie
7. Kosten, baten en dekking
8. Vervolgstappen

Deze startnotitie is goedgekeurd door:

Ambtelijk opdrachtgever:

Bestuurlijk opdrachtgever:

Beleidsmedewerker:

<naam ambtelijk opdr.gever>
<datum>

<naam bestuurlijk opdr.gever>
<datum>

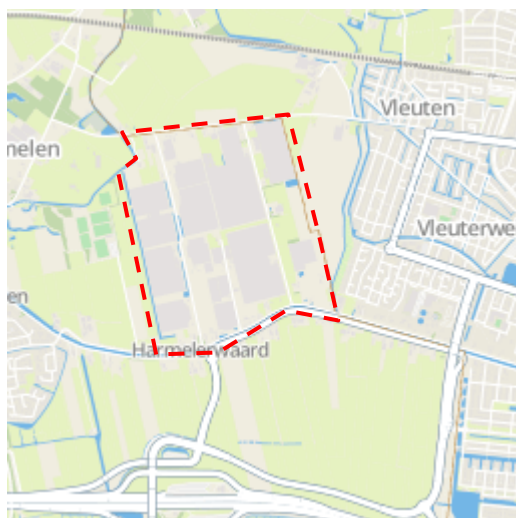
<naam beleidsmedewerker>
<datum>

1. Aanleiding en huidige situatie

De Vereniging Harmelerwaard 3.0¹ heeft in oktober 2019, tijdens een werkbezoek van het college van burgemeester en wethouders (B&W), haar zorgen uitgesproken over de toekomstbestendigheid van het glastuinbouwgebied in de Harmelerwaard. De vereniging en de gemeente Woerden hebben sindsdien meerdere keren met elkaar over de toekomst van het glastuinbouwgebied gesproken. De provincie Utrecht heeft een direct belang bij het gebied, omdat de Harmelerwaard één van de twee glastuinbouwconcentratiegebieden binnen de provinciegrenzen is. Vanuit deze gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben provincie en gemeente vanaf medio 2020 besloten om samen op te trekken en het gesprek met de initiatiefnemers gezamenlijk te voeren.

De combinatie van beperkte verduurzamingsmogelijkheden, geen mogelijkheid tot schaalvergroting en mede daardoor een slechte concurrentiepositie ten opzichte van andere glastuinbouwgebieden maakt zittende ondernemers terughoudend in het doen van langetermijninvesteringen in hun bedrijfsvoering. Het huidige toekomstperspectief zorgt bij ondernemers voor twijfel over het voortzetten van hun onderneming op de huidige locatie. Collectieve investeringen komen al helemaal niet van de grond, waardoor de concurrentiekracht van het gebied verder wordt aangetast. Het glastuinbouwgebied Harmelerwaard dreigt in een neerwaartse spiraal terecht te komen met mogelijke gevolgen zoals leegstand en versnippering van gebruik.

Om perspectief te bieden aan ondernemers en andere belanghebbenden in de Harmelerwaard is in een collegebesluit van 20 april 2021 ingestemd met het uitvoeren van een verkenningsstudie. De vereniging Harmelerwaard 3.0 is in dit vraagstuk de initiatiefnemer geweest, maar nu is de overheid aan zet als trekker van de verkenningsstudie. De overheid is niet verantwoordelijk voor de individuele bedrijfsvoering maar wel voor de ruimtelijke kaders. De gemeente bepaalt, in samenwerking met hogere overheden, welke ruimtelijke kaders en regels op een gebied van toepassing zijn. Met deze verkenning vormen de gemeente en de provincie Utrecht gezamenlijk een beeld van de toekomstmogelijkheden voor het gebied waarin ook breed gekeken wordt naar de verschillende (lokale en regionale) belangen die spelen in het gebied.

Afbeelding 1: uitsnede van de polder Harmelerwaard, scope verkenningsstudie

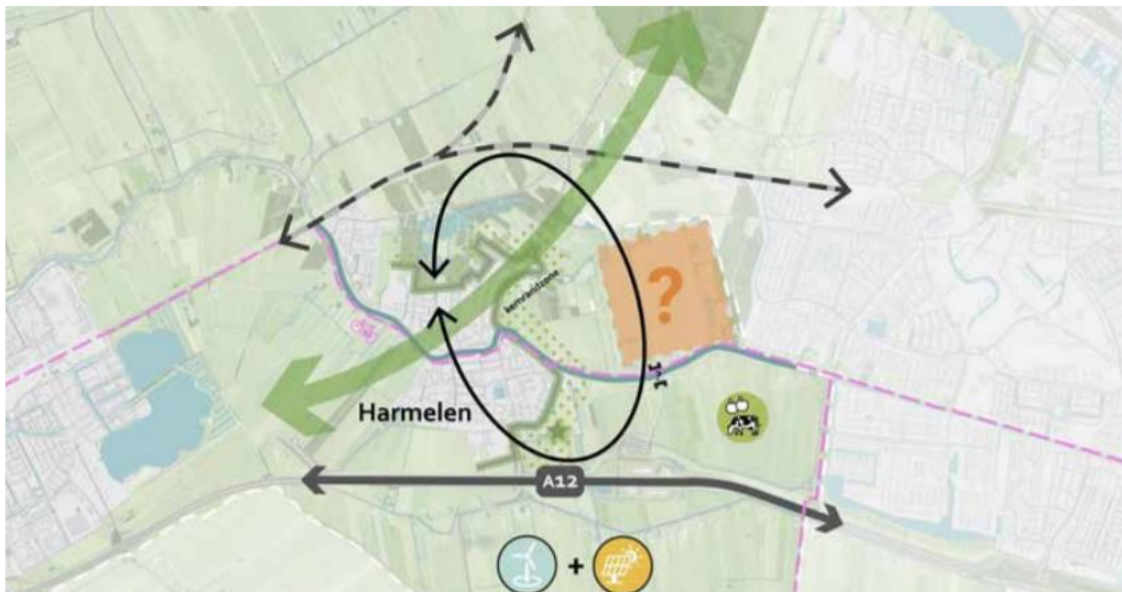
Scope

¹ De Vereniging Harmelerwaard 3.0 vertegenwoordigt 12 van de 15 gevestigde bedrijven, waarvan 14 glastuinbouwbedrijven, in het glastuinbouwgebied Harmelerwaard. De vereniging richt zich op het ontwikkelen van een gezamenlijk toekomstperspectief voor het glastuinbouwgebied.

De verkenningsstudie naar het toekomstperspectief van de glastuinbouw wordt uitgevoerd in de Harmelerwaard. De Harmelerwaard is een polder nabij de woonplaats Harmelen en is onderdeel van de gemeente Woerden. Het gebied wordt in het zuiden door de Leidsche Rijn, in het noorden de spoorlijn, in het westen door De Bijleveld en in het oosten door de Wetering Heicop, waarachter de Utrechtse woonwijk Vleuterwijde is gelegen, begrensd.

Het glastuinbouwgebied in de Harmelerwaard beslaat ongeveer 100 ha, waarvan ongeveer 53 ha is bebouwd (zie afbeelding 1). In de gehele Harmelerwaard wonen ongeveer 200 mensen en het gebied wordt ontsloten door de weg De Harmelerwaard, die als een lint over de dijk tussen Utrecht en Harmelen loopt. In het gebied zijn 15 glastuinbouwers actief, waarvan er zich 12 hebben aangesloten bij eerdergenoemde vereniging Harmelerwaard 3.0.

In de verkenning zal breder worden gekeken naar het glastuinbouwgebied. Ook haar overgangsfunctie en het gebied rondom de glastuinbouw krijgen aandacht, zodat het toekomstperspectief op een juiste wijze aansluit op haar omgeving.

Afbeelding 2: Uitsnede Harmelen uit ontwerp omgevingsvisie met vraagteken bij de Harmelerwaard

Bestaand overheidsbeleid

Het gebied heeft op grond van het vigerende bestemmingsplan de bestemming 'Agrarische Doeleinden, klasse D'. Op deze gronden mogen kassen worden gebouwd. Het bestemmingsplan is erop gericht om de glastuinbouwfunctie voor de toekomst te behouden. Om deze reden is er, los van kleinschalige nevenactiviteiten, geen ander gebruik toegestaan. Vanuit de Provincie is het gebied aangewezen voor glastuinbouwconcentratie.

Gerelateerde lopende beleidstrajecten

Ontsluiting Harmelerwaard

Van 24 december 2020 tot en met 3 februari 2021 heeft een ontwerp bestemmingsplan voor de ontsluiting van de Harmelerwaard ter inzage gelegen. Het betreft een ontwerp bestemmingsplan voor de aanleg van een ontsluitingsweg, die de oostelijke randweg Harmelen (BRAVO 8) verbindt met de noordelijk gelegen Hugo de Vriesweg. De ontsluitingsweg zal door middel van een nieuw aan te leggen brug de sprong over de Leidsche Rijn maken. Zo wordt er voor het (vracht)verkeer van het kassengebied Harmelerwaard een directe verbinding met de A12 gerealiseerd.

Op dit moment is de intentie dat de verkenningsstudie en de studie naar de ontsluiting van de Harmelerwaard samen optrekken. De verwevenheid tussen de trajecten is groot, gezien het

feit dat de brug een bijdrage levert aan de verkeersontsluiting van de toekomstige functies op de Harmelerwaard. De afgelopen periode heeft het proces rondom de ontsluiting stilgelegen in afwachting van het proces rondom de verkenningsstudie. De komende periode wordt gekeken hoe de processen zich tot elkaar verhouden en wat een passende werkwijze is om samen op te trekken.

Gemeentelijke omgevingsvisie

In oktober 2021 is de ontwerp omgevingsvisie door de gemeente Woerden gepresenteerd. In de omgevingsvisie worden de ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vastgelegd. Gedurende het opstellen van de ontwerp omgevingsvisie is een participatietraject doorlopen waarbij werd gefocust op de thema's wonen, mobiliteit en recreatie & landschap. Rondom deze thema's is een brede verkenning uitgevoerd naar wat er leeft bij bewoners binnen de gemeente Woerden. Bij deze vraagstukken is onderscheid gemaakt op basis van gebieden, waaronder de Harmelerwaard. De resultaten uit de participatie over het gebied Harmelerwaard worden gebruikt als input voor de verkenningsstudie. Ook wordt in de omgevingsvisie de problematiek van de tuinders erkent en een gebiedsprogramma aangekondigd. De verkenningsstudie dient als onderlegger voor dit gebiedsprogramma.

Provinciale omgevingsvisie

Op 10 maart 2021 is de omgevingsvisie van de provincie Utrecht (POVI) door de Provinciale Staten vastgesteld en deze is op 1 april 2021 in werking getreden. In de POVI staat de volgende zinssnede opgenomen: *“De toekomst van de glastuinbouw staat in beide concentratiegebieden onder druk. Via gezamenlijke verkenningen willen we gebiedsgericht afspraken maken over de duurzame toekomst van de (glastuinbouwconcentratie)gebieden.”*

De provincie laat hiermee zien open te staan voor het vinden van duurzame oplossingen in de glastuinbouwgebieden. De verkenningsstudie dient het doel van de provincie om te onderzoeken hoe om te gaan met glastuinbouw in de provincie Utrecht en samen met de betrokken gemeenten en de omgeving een duurzaam toekomstperspectief voor de Harmelerwaard uit te werken.

Integraal Ruimtelijk Perspectief 2021-2040 (IRP U16)

In het Integraal Ruimtelijk Perspectief van de U16 wordt door 16 gemeenten een gezamenlijke ruimtelijke ontwikkelrichting tot 2040 gepresenteerd. In dit perspectief richt de U16 zich op een gezonde en duurzame groei van de regio. In de verkenningsstudie zal worden bekeken hoe dit ruimtelijk perspectief zou kunnen passen in de toekomst van de Harmelerwaard en andersom. In het perspectief van de U16 worden voornamelijk geen nieuwe functies voorzien voor het gebied. Wel wordt er gesproken over het realiseren van een groene scheg tussen Haarzuilens en Harmelen.

2. Gewenste situatie en urgentie

Het eindresultaat van de verkenningsstudie is een integraal toekomstperspectief voor het glastuinbouwgebied in de Harmelerwaard, waarbij alle belangen zorgvuldig zijn afgewogen. Dit toekomstperspectief geeft de kaders waarbinnen gebiedsontwikkeling kan plaatsvinden. Voor het opstellen van deze kaders is het van belang om wensen en zorgen van de initiatiefnemers en alle overige belanghebbenden zorgvuldig af te wegen. Daarnaast moet aansluiting worden gezocht op het bredere ontwikkelperspectief van de gemeentelijke omgevingsvisie, regionale ruimtelijke visies en de provinciale ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving. De provincie spreekt in dit kader in de provinciale omgevingsvisie over het maken van gebiedsgerichte afspraken over een duurzame toekomst van het (glastuinbouwconcentratie)gebied. De gemeente Woerden spreekt in de omgevingsvisie over een gebiedsgericht programma, dat zich richt op de inrichting en een kwaliteitsimpuls van het gebied.

De verschillende toekomstperspectieven, die vooraf zijn besproken met direct betrokken bestuurslagen (gemeente én provincie), worden ter besluitvorming aan de gemeenteraad van Woerden voorgelegd, waaruit de gemeenteraad één voorkeursperspectief kiest.

Doelstelling van de verkenningsstudie

De gemeenteraad van Woerden de mogelijkheid te bieden een onderbouwd besluit te nemen en een integraal toekomstperspectief voor het glastuinbouwgebied in de Harmelerwaard vast te stellen. Dit vraagt om:

- Het zorgdragen voor een transparant en open participatieproces, waarbij alle doelen en belangen vanuit de omgeving op tafel komen.
- Een gezamenlijk traject van overheden (gemeente en provincie), waarbij een zorgvuldige afweging plaatsvindt van de lokale en bovenlokale belangen.
- Het opstellen van één of meerdere toekomstperspectieven voor de Harmelerwaard passend bij de gebiedskwaliteiten van het gebied en die financieel haalbaar zijn.

Om tot het gedragen toekomstperspectief te komen en de bovengenoemde doelstellingen te behalen wordt participatie als een belangrijke bouwsteen gezien. Het te creëren maatschappelijk draagvlak bepaalt in belangrijke mate het toekomstperspectief van het gebied. Als onderdeel van de verkenningsstudie wordt co-creatie ingezet als invulling van de participatie in dit proces, zie verder onderdeel 4 van deze startnotitie. Hierbij wordt voortgeborduurd op de aangeleverde waarden vanuit de gemeentelijke en provinciale omgevingsvisies. Het doel is om een concrete verdiepingsslag te maken op de eerdere resultaten uit de participatie bij de omgevingsvisie.

Beleidsopdracht

Het ontwikkelen van een gedragen toekomstperspectief, die als onderlegger dient voor het in te richten gebiedsprogramma, voor het glastuinbouwgebied in de Harmelerwaard voor de ondernemers, bewoners, eigenaren, gebruikers, gemeente Woerden en de Provincie Utrecht. Dat is het gewenste eindresultaat van de verkenningsstudie.

Het uitvoeren van de verkenningsstudie, waarbij in ieder geval de volgende producten worden opgeleverd:

- 1) Ruimtelijke uitgangspunten waar ontwikkelingen aan dienen te voldoen – gebaseerd op een ruimtelijke analyse (stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteiten);
- 2) Een verkenning naar mogelijke functies en ruimtelijke programma's in het gebied – onderzocht vanuit het perspectief van markt (financiële haalbaarheid) en ruimte (ruimtelijke uitgangspunten), Hierbij ligt de focus op transformatiemogelijkheden, omdat in het voortraject is aangetoond dat herstructureerig weinig kansrijk is. Herstructurering blijft wel in beeld als terugvaloptie, indien andere mogelijkheden niet haalbaar blijken te zijn.
- 3) Handelingsperspectief voor verwezenlijking van toekomstbeelden
 - i. Welke rollen, taken en verantwoordelijkheden willen de overheden op zich nemen in het vervolproces (zeggenschap, risicoprofiel, grondpolitiek etc);
 - ii. Doorkijk - Welke vervolgstappen kunnen worden gezet om het toekomstperspectief te verwezenlijken?

De intentie is, om aan de hand van deze producten, eind 2022 een gedragen toekomstperspectief voor de glastuinbouw in de Harmelerwaard gereed te hebben. De verkenningsstudie moet voldoende aandacht hebben voor de problematiek van de eigenaren en gebruikers, het maatschappelijk draagvlak voor ontwikkelingen, de financiële haalbaarheid (voor zowel de initiatiefnemers als de overheid) en het functioneren van het gebied in relatie

tot de directe omgeving. In deze opdracht wordt actief samengewerkt met de initiatiefnemers, maar zijn de overheden (gemeente Woerden en provincie Utrecht) aan zet.

3. Globale aanpak

In het proces van de verkenningstudie worden 6 stappen onderscheiden:

- 1) Formeren projectorganisatie
- 2) Analyseren van de opgave
- 3) Co-creatie als vorm van participatie
- 4) Opstellen van verschillende perspectieven
- 5) Perspectieven verrijken en afwegen
- 6) Uitwerken toekomstperspectieven en besluitvormingsproces

1. Formeren projectorganisatie

Deze stap is in gang gezet ten tijde van het schrijven van deze notitie. Met het organiseren van de projectgroep wordt er nagedacht over de benodigde in- en externe capaciteit gedurende het project. Na vaststelling van deze notitie door het college van Burgemeester en Wethouders en Gedeputeerde Staten, kan de projectorganisatie verder worden vormgegeven en ingericht.

2. Analyseren van opgave

Met het uitvoeren van de gebieds- en stakeholderanalyse wordt het projectgebied beter in kaart gebracht. Wat is het DNA van het gebied ofwel wat zijn de ruimtelijke kwaliteiten? Welke kaders zijn er gesteld op het gebied van milieu? Welke stakeholders betrekken we actief? Wat is het speelveld van stakeholders en hoe gaan we daarmee om? Wij kijken hierbij over de gemeentegrens heen (gemeente Utrecht, inwoners Vleuten – De Meern). Op deze manier stellen we de eerste ruimtelijke uitgangspunten voor het gebied op en ontwikkelen we een intern communicatieplan hoe we omgaan met de stakeholders. Ook wordt een eerst beeld gevormd van alle belangen bij de verschillende stakeholders. Op basis van het DNA van het gebied, kengetallen en aannames kan een eerste businesscase worden doorgerekend (nulscenario). Ook in deze beginfase wordt nagedacht over de mogelijke rollen die partijen kunnen aannemen indien er sprake zal zijn van een gebiedstransformatie.

3. Co-creatie als vorm van participatie

Om het basis DNA verder te ontwikkelen wordt co-creatie ingezet. Hierbij wordt gefocust op het delen van informatie (“niet zenden, maar halen”), het bieden van ruimte voor inbreng van ideeën en op transparantie over kaders en het algemeen belang. Het volgende hoofdstuk beschrijft dit proces nader.

4. Opstellen van verschillende perspectieven

Het resultaat van de co-creatie zijn verschillende bouwstenen die als input dienen voor de verschillende toekomstperspectieven. In een (besloten) werksessie met de gemeenteraad en Provinciale Staten, bij voorkeur gezamenlijk, gaan we in op op de vraag welke criteria worden gehanteerd en hoe ze worden gewogen ten opzichte van elkaar in de beoordeling. Na deze sessie worden toekomstperspectieven opgesteld op basis van bouwstenen. Deze worden aangevuld met doorrekeningen, zodat er een goed beeld wordt gevormd van de haalbaarheid van de verschillende perspectieven.

5. Perspectieven verrijken en afwegen

De volgende stap is het verder verrijken van de mogelijke toekomstperspectieven. De bestuurlijk betrokkenen (gemeentelijk & provinciaal), de vereniging Harmelerwaard 3.0 en de stakeholders uit de omgeving worden betrokken in verschillende werksessies, waarna de perspectieven verder kunnen worden aangescherpt. Deze stap is essentieel met als doel draagvlak te creëren. Na reflectie op de ontworpen perspectieven, worden haalbare perspectieven verder uitgewerkt. Aan de hand van de opgestelde criteria wordt met de stuurgroep (en het college van B&W) een eerste afweging gemaakt tussen de verschillende perspectieven. Na de afweging bespreken we de uitkomsten met college, gemeenteraad en

Provinciale Staten in een besloten sessie. Hier komt eventueel het voorkeursperspectief al aan bod. We herijken de afwegingscriteria waar nodig.

6. Uitwerken toekomstperspectief en besluitvormingsproces

Het voorkeursperspectief wordt verder vormgegeven door het stellen van kaders voor de toekomst en aanscherpen van de financiële analyse. Het voorkeursperspectief wordt ter besluitvorming voorbereidt voor de benodigde interne besluitvormingsprocessen van de Gemeenteraad. In dit voorkeursperspectief komen reacties vanuit de omgeving en belangengroeperingen middels standpunten terug. Uiteraard wordt bij de raadsbehandeling zoals altijd ruimte geboden aan eventuele insprekers op het onderwerp. Het voorstel aan de raad omvat ook een advies over het handelingsperspectief. Dit advies gaat in op de rol en de verantwoordelijkheden die de overheid in het vervolgtraject kan aannemen en schetst een beeld van de stappen om tot het toekomstperspectief te komen. In dit stappenplan komen de formele RO-procedures (inclusief zienswijze) en besluitvormingsmomenten (gemeentelijk & provinciaal) aan de orde.

4. Participatie & communicatieplan

Gezien de vele belangen van de huidige én toekomstige situatie van de glastuinbouw in de Harmelerwaard is participatie een belangrijke factor in dit proces. Sinds 2019 zijn de gemeente Woerden en de provincie Utrecht in gesprek met de vereniging Harmelerwaard 3.0. In de afgelopen 2,5 jaar heeft de vereniging als initiatiefnemer geacteerd in de samenwerking, waar in het proces voor de verkenningsstudie de rol van trekker wordt overgenomen door de overheden. De vereniging zal, net als onder andere de eerder in het proces betrokken dorpsplatform Harmelen en de Groene Buffer, een belangrijke stakeholder blijven in dit proces.

In de verkenningsstudie worden de bevindingen uit het eerdere participatieproces rondom de omgevingsvisie gebruikt als onderlegger voor het gesprek. Het is van belang dat er in de verkenningsstudie nadrukkelijk aandacht is voor het transparant meenemen van belanghebbenden door hen keuzes en kaders voor te leggen. Enerzijds om elkaars kennis van het gebied te benutten, anderzijds om de perspectieven te toetsen op haalbaarheid en wenselijkheid. De gemeente Woerden voert (in samenwerking met de provincie Utrecht) de regie tijdens de verkenningsstudie. Samen met de omgeving worden op interactieve wijze bouwstenen voor het gebied opgehaald, als input voor de verschillende perspectieven. Wat zijn de mogelijkheden en onmogelijkheden vanuit de omgeving? Zo waarborgen we draagvlak en transparantie binnen het proces.

In samenspraak met de gemeente en provincie is een eerste overzicht van stakeholders gedefinieerd (zie bijlage 1) die op verschillende manieren worden betrokken bij het proces. Dit overzicht is niet per definitie uitputtend en kan te allen tijde worden aangevuld.

Participatiestappen

Om participatie gedurende het gehele proces te borgen zijn participatiestappen opgesteld met als doel de betrokkenheid van stakeholders te organiseren. De stappen zijn uitgewerkt in bijlage 2.

Communicatie

Het uitwerken van de communicatiestrategie is onderdeel van het formuleren van de projectorganisatie. Het doel van deze strategie zal zijn om transparant en frequent binnen en buiten de organisatie te communiceren. Dit om draagvlak te borgen gedurende het proces. Op het moment van schrijven worden met de belangrijkste stakeholders startgesprekken gevoerd om de verschillende belangen scherp te krijgen. In de eerste brede sessie die met de omgeving wordt georganiseerd, zal het proces cq de startnotitie nader worden toegelicht. Zo wordt gestreefd dat een ieder achter de stappen staat in deze verkenningsstudie.

Bestuurlijke afstemming en communicatie

Na het vaststellen van de startnotitie bij zowel Gedeputeerde Staten als het college van B&W zal met de gemeenteraad een eerste (besloten) werksessie worden georganiseerd. Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en het College van B&W zijn eveneens welkom bij deze sessie en zullen hiervoor een uitnodiging ontvangen. In deze werksessie worden de genodigden geïnformeerd over het proces, worden verwachtingen gemanaged, de (lokale en bovenlokale) belangen en doelstellingen aangescherpt en is er ruimte voor vragen. Zo borgen we dat iedereen achter het beoogde proces staat. Gedurende het proces zullen de raad en Provinciale Staten periodiek gelijktijdig worden geïnformeerd over de voortgang. Na het formuleren van de bouwstenen, zal wederom een (besloten) werksessie worden georganiseerd waarbij de afwegingscriteria worden besproken.

5. Risico's

Voorafgaand aan de startnotitie is een eerste risico-inventarisatie uitgevoerd. Gedurende deze verkenning zal een uitgebreidere risico-inventarisatie plaatsvinden op basis van nieuwe inzichten en informatie.

Onderstaand staan risico's in volgorde van urgentie:

Risico	Beheersmaatregel
<i>Er is geen of te weinig capaciteit binnen de gemeente Woerden, waardoor processen langer duren dan gepland.</i>	Inhuren externe partij(en)
<i>Vertraging in het proces door wisselingen in het College van B&W & Raad</i>	Vaststellen startnotitie voor komende verkiezingen
<i>Afstemming en informatie-uitwisseling met andere beleidstrajecten loopt niet goed</i>	Goed inregelen van communicatiemomenten en inregelen van afstemming met beleidsprogramma's.
<i>De belangen van initiatiefnemers, gemeente, provincie en/of andere betrokkenen komen haaks op elkaar te staan gedurende het proces.</i>	Aan het begin van het proces alle stakeholders laten commiteren over het te doorlopen proces en zorgen voor een open en transparant proces waar wensen en belangen openlijk kunnen worden besproken.
<i>Door vertraging, complicaties in het participatietraject of andere zaken wordt het beoogde budget overschreden</i>	Scherp sturen op te besteden uren en bewaken van zorgvuldigheid gedurende het proces.
<i>Het eindresultaat wordt niet breed gedragen onder de betrokkenen binnen het project.</i>	De intentie is om het perspectief te kiezen wat het algemeen belang dient en om ervoor te zorgen dat de raad uiteindelijk een goede afweging van belangen kan maken.

6. Projectorganisatie

Voorgesteld wordt om de volgende organisatiestructuur te hanteren, waarbij recht wordt gedaan aan het gedeeld opdrachtgeverschap van gemeente en provincie:

Stuurgroep

Leden:

- Bestuurlijk portefeuillehouder gemeente Woerden
- Gedeputeerde van de provincie Utrecht
- Ambtelijk opdrachtgever gemeente Woerden
- Afgevaardigde RO-provincie Utrecht
- Bestuursstrateeg gemeente Woerden
- Strategisch procesmanager
- Proces-ondersteuner

Frequentie stuurgroepoverleggen: één keer per 6 / 8 weken

De stuurgroep toetst, adviseert en besluit over (deel)producten gedurende het proces. Eventuele besluiten worden voorgelegd aan college van B&W cq. gemeenteraad.

Projectgroep

In de projectgroep voorzien wij de volgende rollen:

- Strategisch procesmanager
- Proces-ondersteuner/adviseur
- Bestuursstrateeg (tijdelijk, overgangsfase) gemeente Woerden
- Planeconoom gemeente Woerden
- Communicatieadviseur gemeente Woerden
- Stedenbouwkundige/landschapper gemeente Woerden
- Vertegenwoordiger RO-provincie Utrecht
 - Die tijdig andere benodigde expertises vanuit de provincie aanhaakt.

Frequentie projectgroepoverleggen: één keer per 2 weken

In de loop van het proces zal een werkgroep worden geformeerd om te werken aan scenario's /ontwikkelperspectieven. In deze werkgroep worden vakdisciplines op afroep ingeschakeld, zoals een verkeerskundige, civiele projectleider, duurzaamheidsdeskundige en jurist.

De projectgroep wordt aangestuurd door de strategisch procesbegeleider. De strategisch procesbegeleider is verantwoordelijk voor het opstellen van een projectplan, inclusief communicatieplan, en de aansturing van de projectgroep. Daarnaast vallen de volgende taken binnen het takenpakket:

- Bedienen college van B&W (bijv. via themabijeenkomsten) en GS, indien nodig, de gemeenteraad en Provinciale Staten;
- Bewaken voortgang en planning;
- Bewaken kosten en overige randvoorwaarden;
- Regie op afstemming en communicatie;
- Verantwoording afleggen aan ambtelijk opdrachtgever;
- Betrekken en informeren initiatiefnemers en overige belanghebbenden;
- Afstemming met andere beleidstrajecten.

7. Kosten, baten en dekking

Het uitvoeren van de verkenningsstudie doet een beroep op de capaciteit van zowel de gemeente Woerden als de provincie Utrecht. Beide overheden zijn in deze studie verantwoordelijk voor het financieren van hun eigen personeelsinzet. De externe kosten voor inhuur van het strategisch procesmanagement, wordt evenredig verdeeld over beide overheden (50%-50%). Daarnaast wordt een post onvoorzien ingecalculeerd, waarbij

rekening wordt gehouden met onverhoopte tegenvallers waardoor de kosten hoger uitvallen dan van tevoren gedacht.

De financiële inzet van de gemeente Woerden wordt via de voorjaarsrapportage ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorgelegd. De financiële bijdrage van de provincie Utrecht wordt vanuit de lopende begroting gedekt. De gemeente Woerden treedt op als penvoerder en kassier voor de verkenningstudie. De provincie Utrecht draagt op basis van een overeenkomst en via facturatie bij aan de verkenningstudie.

In de verkenningstudie zal ook aandacht worden gegeven aan de vervolgfase, ofwel de stappen na besluitvorming over het toekomstperspectief voor Harmelerwaard. Hierbij zal ook gekeken worden naar financieringsmogelijkheden zoals een grondexploitatie, gebiedsfonds en subsidiemogelijkheden.

De planning is om het voorkeursperspectief eind 2022 gereed te hebben:

Procesonderdeel	Q1 2022			Q2 2022			Q3 2022			Q4 2022			Q1 2023		
	Jan	feb	maa	apri	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec	Jan	feb	maa
Maanden															
Formeren projectorganisatie															
Analyseren van de opgave															
Co-creatie als vorm van participatie															
Opstellen perspectieven															
Perspectieven verrijken en afwegen															
Uitwerken toekomstperspectief															
Participatie:															
Belangen in beeld brengen															
Brede input															
Bouwstenen formuleren															
Verifiëren bouwstenen															
Presenteren en reflecteren op ontwikkelperspectieven															
Uitwerken voorkeursperspectief															
Bestuurlijke sessies															
Werk sessie raad en PS															

Indicatieve planning verkenningstudie Harmelerwaard, in grijs mogelijke uitloop (zonder vertraging door besluitvorming)

8. Vervolgstappen

De vervolgstappen zijn geformuleerd in het stappenplan. Na het vaststellen van de notitie door het College van B&W zal met het proces worden gestart met het verder formeren van de projectgroep.

Bijlage 1: Stakeholdermatrix

Stakeholders
LTO Noord
Glastuinbouw Nederland
Gebiedscommissie Utrecht-West
Gemeente Woerden
Gemeente Utrecht
Provincie Utrecht
Vereniging Harmelerwaard 3.0
Bewoners Harmelerwaard
Dorpsplatform Harmelen / inwoners Harmelen
Bedrijven Harmelerwaard
De Groene Buffer
Inwoners Vleuten – De Meern
Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden
Utrechts Landschap
ProRail / NS
Bestuurlijk platform Groene Hart
Ondernemend Woerden
Natuurmonumenten
Stichting Hugo Kotenstijn
Woningcorporatie Cazas
Ondernemend Harmelen
Sportclub Harmelen

Tabel 1: Stakeholderinventarisatie

Bijlage 2: Participatiestappen

Stap 1: Belangen in beeld brengen

- Doel: Belangen van stakeholders helder krijgen
- Methode:
 - Bevragen belangrijke stakeholders in persoonlijke gesprekken;
 - Hoe denken de belangrijke stakeholders over bepaalde issues in het gebied?

Stap 2: Brede input

- Doel: Het zo breed mogelijk ophalen van input.
- Methode
 - Organiseren van een (start)bijeenkomst voor alle stakeholders, waarbij het projectteam het opgestelde plan van aanpak introduceert.
 - Een 'droomsessie' met alle stakeholders op basis van het DNA van het gebied. Dit houdt in dat er in groepen ideeën voor het gebied worden bedacht.
 - Aan het eind van de sessie delen de verschillende groepen de ideeën met elkaar
 - Voor het verder uitwerken van de ideeën, gaan we in deze sessie opzoek naar ambassadeurs, die mee willen doen aan verdiepende werksessies.

Stap 3: Bouwstenen formuleren

- Doel: Formuleren bouwstenen als basis voor de perspectieven.
- Methode:
 - Aanscherpen van de input die is opgehaald in de werksessies. Het eindproduct van deze aanscherpingen zijn bouwstenen.
 - Opstellen van afwegingscriteria (intern) en deze ter reflectie voorleggen gemeenteraad en Provinciale Staten.

Stap 4: Verifiëren bouwstenen

- Doel: Stakeholders laten reflecteren op bouwstenen.
- Methode:
 - Organiseren van een brede bijeenkomst waarbij stakeholders wordt gevraagd te reageren op de bouwstenen die op dat moment zijn uitgewerkt.

Stap 5: Presenteren perspectieven

- Doel: Reflecteren door omgeving op geselecteerde ontwikkelperspectieven.
- Methode:
 - Organiseren van een brede bijeenkomst om de geselecteerde ontwikkelperspectieven te presenteren.
 - De reflectie die we ophalen, nemen we mee naar de gemeenteraad om een transparant proces te waarborgen.

Stap 6: Uitwerken voorkeursperspectief

- Doel: Een uitgewerkt voorkeursperspectief ter vaststelling door de gemeenteraad.
- Methode:
 - Op basis van de reflectie van stakeholders, Provinciale Staten en gemeenteraad worden de laatste aanscherpingen gedaan op het perspectief.
 - Het aangescherpte voorkeursperspectief wordt ter besluitvorming gepresenteerd.